

Bruxelles, 29 noiembrie 2024
(OR. en)

16128/24

ESPACE 108	TELECOM 357
RECH 516	MI 976
COMPET 1154	ENER 574
IND 534	EMPL 589
EU-GNSS 26	CSC 686
TRANS 511	CSCGNSS 13
AVIATION 161	CSDP/PSDC 835
MAR 209	CFSP/PESC 1686

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	29 noiembrie 2024
Destinatar:	Delegațiile

Nr. doc. ant.:	15017/24 + COR 1
----------------	------------------

Subiect:	Evaluarea intermediară a Programului spațial al Uniunii Europene - Concluzii ale Consiliului (aprobate la 29 noiembrie 2024)
----------	---

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind evaluarea intermediară a Programului spațial al Uniunii Europene , aprobate de Consiliu în cadrul celei de a 4063-a reuniuni a sale, desfășurate la 29 noiembrie 2024.

**CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND EVALUAREA INTERMEDIARĂ A
PROGRAMULUI SPAȚIAL AL UNIUNII EUROPENE**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

AMINTIND

- A. Regulamentul (UE) 2021/696 de instituire a Programului spațial al Uniunii, care include toate activitățile spațiale ale UE într-un cadru unic și cuprinzător de reglementare;
- B. Concluziile Consiliului privind programul Copernicus până în 2035¹;
- C. Concluziile Consiliului referitoare la o abordare a UE privind managementul traficului spațial²;
- D. Concluziile Consiliului din 14 noiembrie 2023 privind Strategia spațială a UE pentru securitate și apărare³;
- E. Concluziile Consiliului din 23 mai 2024 intitulate „Consolidarea competitivității Europei prin intermediul spațiului”⁴;
- F. Agenda strategică pentru perioada 2024-2029 anexată la concluziile Consiliului European din iunie 2024⁵,

¹ Documentul 10070/22.

² Documentul 10071/22.

³ Documentul 14512/23.

⁴ Documentul 10142/24.

⁵ Documentul EUCO 15/24.

INTRODUCERE

1. SALUTĂ Raportul Comisiei Europene privind implementarea Programului spațial al UE și privind performanța Agenției Uniunii Europene pentru Programul spațial (EUSPA) (evaluare intermediară), elaborat conform prevederilor articolului 102 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/696.
2. RECUNOAȘTE progresele înregistrate din 2021, când a început implementarea programului, în special în ceea ce privește includerea diferitelor activități spațiale ale UE într-un cadru unic de reglementare, sporind în mod semnificativ coerența, eficiența și impactul strategic al inițiativelor UE legate de spațiu.
3. SALUTĂ implementarea cu succes a inițiativelor emblematiche ale programului – Copernicus, Galileo și EGNOS. Acestea și-au atins indicatorii-cheie de performanță și furnizează în mod constant servicii de cel mai înalt nivel, esențiale pentru diferite sectoare din întreaga UE.
4. IA ACT de progresele oportune înregistrate în cadrul noilor inițiative, cum ar fi GOVSATCOM și componenta SSA (cunoașterea situației spațiale), care contribuie la autonomia strategică a UE într-o economie deschisă și la reziliența sa într-un mediu spațial din ce în ce mai congestionat și mai contestat.
5. ATRAGE ATENȚIA că faza operațională a activității GOVSATCOM, precum și subcomponentele „fenomene meteorologice spațiale” (SWE) și „obiecte din apropierea Pământului” (NEO), care țin de componenta SSA, au fost lansate abia spre sfârșitul perioadei de evaluare prevăzută să se încheie la 30 iunie 2024, conform regulamentului, ceea ce pune sub semnul întrebării fezabilitatea unei evaluări solide a acestor componente, în special sub aspectul analizei cost-beneficiu.
6. RECUNOAȘTE că, în pofida contextului mondial dificil, care include tensiuni geopolitice, perturbări ale lanțului de aprovizionare și impactul pandemiei de COVID-19, programul și-a continuat traiectoria generală de succes și a început să integreze noi componente într-un mod adecvat.

7. SALUTĂ eforturile tuturor entităților implicate, inclusiv ale Comisiei Europene, ale EUSPA, ale Agenției Spațiale Europene (ESA), ale altor entități cărora le-a fost încredințată execuția și ale statelor membre ale UE, în a asigura progresul constant al programului, ceea ce subliniază importanța unei colaborări strânse în atingerea obiectivelor programului.
8. IA ACT cu satisfacție de contribuția programului la prioritățile strategice ale UE, în special sub aspectul sprijinirii obiectivelor tranziției verzi și ale celei digitale, precum și la autonomia strategică și reziliența UE prin integrarea și ameliorarea datelor furnizate de Copernicus, Galileo și EGNOS în cadrul politicilor UE (de pildă monitorizarea climei, a biodiversității și a oceanelor, transporturile sau agricultura), precum și de lansarea cu succes a activităților pregătitoare ale GOVSATCOM.
9. RECUNOAȘTE aceste realizări drept dovezi ale maturității crescânde a programului și ale rolului său esențial în promovarea Uniunii ca actor mondial în sectorul spațial și în asigurarea faptului că UE rămâne în avangarda inovării și a capacității spațiale.

OBIECTIVE STRATEGICE ȘI BENEFICII SOCIOECONOMICE

10. SALUTĂ rolul programului în consolidarea rezilienței și a autonomiei strategice a UE într-o economie deschisă, precum și contribuția acestuia la reducerea dependențelor de sistemele spațiale din afara Europei, pentru a se asigura că UE rămâne autonomă în domenii critice, cum ar fi navigația, poziționarea și sincronizarea prin satelit sau observarea Pământului, și pentru a menține totodată capacitatea UE de a funcționa independent pe scena mondială. Consiliul SALUTĂ în egală măsură capacitățile tot mai mari ale SSA și ale serviciilor de supraveghere și urmărire spațială (SST), în special într-un mediu spațial din ce în ce mai contestat și mai competitiv.
11. SUBLINIAZĂ potențialul de dublă utilizare al anumitor componente spațiale și RECUNOAȘTE că este de dorit, după caz, și respectând în același timp competențele statelor membre și natura civilă a programului, să se țină seama de nevoile și cerințele guvernamentale.

12. RECUNOAȘTE impulsul generat de program în dezvoltarea de noi piețe și oportunități pentru întreprinderi, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), întreprinderile nou-înființate și întreprinderile în curs de extindere, prin faptul că promovează cercetarea, inovarea și dezvoltarea tehnologică, generează noi oportunități de afaceri în întreaga UE, consolidează industria spațială a UE și contribuie la regenerarea unei forțe de muncă calificate, toate acestea stimulând creșterea economică mai amplă a Uniunii.
13. RECUNOAȘTE că amploarea beneficiilor socioeconomice ale programului implementat depinde de dezvoltarea deplină și utilizarea pe scară largă a serviciilor și a datelor generate de program și SUBLINIAZĂ că este important ca încurajarea unei adoptări tot mai largi de către utilizatori a tuturor componentelor programului să ocupe centrul atenției, prin intermediul unei abordări și al unor inițiative strategice care să vizeze atât sectorul spațial, cât și pe cel non-spațial.

IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

14. IA ACT de evoluția pozitivă a componentei Copernicus, care și-a depășit obiectivele de performanță, inclusiv pe cele privind fiabilitatea și continuitatea datelor și serviciilor, în pofida întârzierilor cauzate de datele lipsă nefurnizate de satelitul Sentinel-1B; OBSERVĂ că numărul utilizatorilor de date și de servicii Copernicus continuă să crească, ceea ce reflectă importanța și utilitatea tot mai mari ale informațiilor furnizate ca răspuns la nevoile utilizatorilor săi și ca sprijin pentru politicile UE, în special pentru Pactul verde european.
15. REMARCĂ faptul că actuala politică de stabilire a prețurilor a programului, în special politica privind datele deschise, complete și disponibile gratuit practică de programul Copernicus, s-a dovedit eficace în sprijinirea inovării și a utilizării pe scară largă la nivel transsectorial și ATRAGE ATENȚIA, totuși, asupra limitărilor cu care se confruntă modelul existent de partajare a datelor și de acordare a licențelor când vine vorba de obținerea de date din surse comerciale.
16. IA ACT de luarea în considerare a posibilității dezvoltării unui potențial nou serviciu guvernamental al UE de observare a Pământului care să completeze capacitățile existente și pe cele avute în vedere și care să răspundă nevoilor identificate, inclusiv, acolo unde este cazul, prin consolidarea sprijinului pentru securitate și apărare.

17. APRECIAZĂ performanța generală a programului Galileo și declararea de noi servicii, cum ar fi serviciul de mare precizie (HAS), care îmbunătățește în mod semnificativ precizia programului Galileo, și SALUTĂ faptul că serviciul public reglementat (PRS) și-a început emisia de semnale și că a fost anunțat serviciul de autentificare a mesajului de navigație prin serviciul deschis (OSNMA), urmând ca declararea acestuia să aibă loc ulterior, acestea urmând să ofere beneficii esențiale atât sectorului guvernamental, cât și celui privat, inclusiv în sfere precum transporturile, agricultura, gestionarea situațiilor de urgență, siguranța, securitatea și apărarea. IA ACT cu îngrijorare de creșterea numărului de cazuri de falsificare a semnalelor (*spoofing*) și de bruieră.
18. REGRETĂ că etapa FOC (capacitate operațională totală în serviciu deschis) a Galileo și etapa IOC (capacitate operațională inițială) a serviciului public reglementat (PRS) nu au fost încă atinse, parțial din cauza unor probleme legate de serviciile de lansare; SUBLINIAZĂ că astfel de probleme prezintă riscuri potențiale pentru continuitatea și calitatea serviciilor Galileo și SOLICITĂ îmbunătățirea continuă a gestionării calității și securității în cadrul programului; prin urmare, ÎNDEAMNĂ Comisia să acorde prioritate serviciilor de lansare de sateliți, să abordeze provocările și să asigure menținerea pe termen lung a performanței serviciilor Galileo.
19. RECUNOAȘTE că, deși EGNOS a îmbunătățit în mod semnificativ precizia și fiabilitatea navigației prin satelit în Europa, există în continuare teritorii neacoperite și SOLICITĂ Comisiei să corecteze aceste probleme în materie de acoperire și să asigure funcționarea continuă și sigură în timpul implementării EGNOS V3, precum și să adapteze sistemul EGNOS la cerințele altor utilizatori majori.
20. SALUTĂ realizările majore ale serviciilor de supraveghere și urmărire spațială (SST) care țin de componenta SSA, în special participarea în număr tot mai mare a statelor membre și numărul crescând de organizații și sateliți înregistrați, ceea ce reflectă succesul programului în îmbunătățirea cunoașterii situației spațiale la nivelul UE și în promovarea unei coordonări globale între sistemele de supraveghere și urmărire spațială existente și în curs de dezvoltare din diferite regiuni ale lumii.

21. SUBLINIAZĂ necesitatea de a moderniza și de a consolida infrastructura sistemului UE de supraveghere și urmărire spațială (SST) pentru a îmbunătăți capacitatea acestuia de a supraveghea și de a urmări obiectele și deșeurile spațiale și, prin urmare, SOLICITĂ Comisiei și statelor membre să continue consolidarea capacităților SST pentru a asigura un sistem solid și rezilient de cunoaștere a situației spațiale.
22. SUBLINIAZĂ importanța analizei în curs a exigențelor în materie de servicii legate de fenomenele meteorologice spațiale (SWE) în temeiul articolului 60 din Regulamentul spațial al UE. În plus, RECUNOAȘTE implementarea eficace a sarcinilor încredințate Agenției Spațiale Europene (ESA) în acest domeniu, precum și în domeniul obiectelor din apropierea Pământului (NEO).
23. IA ACT de faptul că în prezent se pun în aplicare activități pregătitoare pentru furnizarea de servicii în cadrul inițiativei GOVSATCOM, inclusiv procesul de achiziții publice pentru infrastructura centrelor GOVSATCOM, și de faptul că întârzierile inițiale au fost atenuate, ceea ce demonstrează capacitatea potențială a programului de a furniza servicii de comunicații securizate critice care sunt vitale pentru misiunile și operațiile Uniunii și ale statelor sale membre, în special pentru misiunile critice în materie de siguranță și securitate.
24. SUBLINIAZĂ complementaritatea componentei GOVSATCOM cu Programul Uniunii privind conectivitatea securizată – IRIS², ceea ce asigură o aliniere amplă, eficientă din punctul de vedere al costurilor și eficace la nevoile UE în materie de comunicare securizată, inclusiv nevoile de acoperire globală.

EUSPA

25. SALUTĂ transformarea Agenției GNSS European (GSA) în Agenția Uniunii Europene pentru Programul spațial (EUSPA) ca pas important în consolidarea guvernantei și gestionării programului, precum și a sistemului operațional al programului și al componentelor sale. În același timp, RECUNOAȘTE agilitatea demonstrată de EUSPA în ceea ce privește asumarea de noi sarcini și adaptarea la noi responsabilități și provocări.

26. SALUTĂ performanța generală a EUSPA în ceea ce privește gestionarea sarcinilor principale și a celor încredințate în cadrul Programului spațial al UE, precum și eforturile agenției care au jucat un rol esențial în asigurarea furnizării eficiente a serviciilor, în gestionarea în condiții de siguranță a activelor spațiale, precum și în promovarea inovării și a absorbției de către piață în cadrul sectorului spațial al UE; SALUTĂ faptul că independența și autonomia consiliului de acreditare de securitate au fost asigurate.
27. SUBLINIAZĂ rolul EUSPA ca structură de monitorizare a securității spațiului în cadrul Programului spațial al UE, SALUTĂ planul de acțiune al Comisiei de atenuare a limitărilor actuale ale sistemului de monitorizare a securității Galileo și SUBLINIAZĂ necesitatea de a consolida securitatea operațională a sistemelor prin satelit ale UE, inclusiv rolul-cheie al EUSPA în această privință.

LECȚII ÎNVĂȚATE ȘI PERSPECTIVE

28. SUBLINIAZĂ necesitatea urgentă de a aborda amenințările tot mai mari la adresa siguranței și rezilienței Programului spațial, având în vedere creșterea riscurilor în materie de securitate cibernetică, înmulțirea interferențelor de radiofrecvență, intensificarea activității solare și creșterea riscurilor de coliziune, și SUBLINIAZĂ că sunt necesare acțiuni decisive pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung a activităților spațiale.
29. RECUNOAȘTE necesitatea de a reduce dependența Programului spațial al UE de țările terțe, care este deosebit de importantă în domenii critice, cum ar fi accesul la materii prime, componente și servicii, și SALUTĂ activitățile Observatorului pentru tehnologii critice și ale Grupului operativ comun privind tehnologiile spațiale critice.
30. RECUNOAȘTE necesitatea de a consolida accesul autonom, sigur și rentabil al Uniunii la spațiu, IA ACT de măsurile Comisiei de a găsi soluții alternative pentru lansări cu ajutorul unor furnizori din țări terțe în circumstanțe justificate în mod corespunzător și SUBLINIAZĂ urgența și necesitatea continuității în sprijinirea adaptării, dezvoltării și desfășurării unor capacități europene autonome de lansare pentru a avea acces la spațiu, ținând seama de interesele esențiale de securitate ale Uniunii.

31. REAMINTEȘTE necesitatea de a asigura continuitatea sporită și dezvoltarea suplimentară a actualelor componente operaționale, în special Copernicus, Galileo și EGNOS, în cadrul programării ulterioare a Programului spațial al UE.
32. SOLICITĂ simplificarea proceselor de achiziții publice de către toți actorii implicați în Programul spațial al UE și integrarea în continuare în program a noilor actori din domeniul spațial și a ecosistemului spațial emergent (inclusiv întreprinderile în curs de extindere, întreprinderile nou intrate pe piață și IMM-urile) și SUBLINIAZĂ importanța unor procese de achiziții publice deschise și transparente care să sprijine dezvoltarea unei industrii spațiale europene diversificate și inovatoare, ținând seama de obiectivul de promovare a autonomiei strategice a Uniunii într-o economie deschisă, în special în ceea ce privește tehnologia, în toate sectoarele tehnologice și lanțurile valorice esențiale.
33. INVITĂ Comisia să ducă mai departe evaluarea⁶ obstacolelor existente care împiedică o absorbție mai bună a datelor și serviciilor spațiale de către piață în toate sectoarele economiei, întrucât eliminarea acestor bariere este esențială pentru maximizarea beneficiilor socioeconomice ale Programului spațial al UE și pentru asigurarea unei valorificări depline a potențialului său în întreaga Uniune; SOLICITĂ Comisiei, împreună cu entitățile însărcinate cu sarcini de execuție, inclusiv EUSPA, și cu implicarea statelor membre, să abordeze aceste provocări printr-o abordare strategică orientată spre viitor în care accentul să cadă pe colaborare, inovare și adaptabilitate, ce ar deveni posibile prin elaborarea și adoptarea unei strategii privind datele spațiale adecvată scopului.
34. INVITĂ Comisia să promoveze dezvoltarea unei economii spațiale puternice a Uniunii prin consolidarea competitivității, a inovării, a spiritului antreprenorial, a competențelor și a dezvoltării capacităților în toate statele membre și regiunile Uniunii, în special în ceea ce privește IMM-urile și întreprinderile nou-înființate.
35. REMARCĂ, cu toate acestea, că indicatorii-cheie, astfel cum sunt prevăzuți în regulament, ar trebui să fie mai bine definiți, în special în ceea ce privește competitivitatea, rolul IMM-urilor și anumite elemente ale programării, și RECUNOAȘTE, prin urmare, că noul cadru conceptual ar fi un instrument important pentru evaluarea beneficiilor Programului spațial al UE.

⁶ Documentul 12013/24.

36. RECUNOAȘTE că investițiile continue și orientate către utilizatori în inovare și în infrastructura competitivă sunt esențiale pentru a menține poziția de lider în domeniul tehnologiilor spațiale și pentru a promova sinergiile cu programele și inițiativele care susțin aplicații spațiale noi prin tehnologii precum inteligența artificială, tehnologia cuantică, sistemele autonome și securitatea cibernetică.
37. SALUTĂ efectul de levier al Programului spațial al UE pentru a poziționa și mai ferm Uniunea drept partener de încredere în diplomația spațială. Realizările programului servesc – în principal mulțumită componentelor Copernicus, Galileo, EGNOS și subcomponentei SST – drept puncte de referință la nivel mondial și sunt vitale pentru dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor cu țările terțe, care sunt esențiale pentru sporirea influenței mondiale a UE și pentru promovarea cooperării internaționale în domeniul spațial.
-